

Τάσεις

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡΙΟΤΗΣ
andriotis@kerdos.gr

Ειδήσεις, έρευνες, πρόσωπα, επιχειρήσεις και τάσεις

145 χρόνια ζωής μετρά η ομώνυμη ελαιουργική επιχείρηση Κατσακούλης ΑΕ

Πώς ένα «ορθογραφικό λάθος» έγινε brand στο ελαιόλαδο

Ενα γαλλικό τοπωνύμιο, η λανθασμένη - στα ιταλικά - απόδοσή του και μία επιχειρηματική απόφαση της στιγμής που ευφυώς εξέλαβε την υιοθέτηση του λάθους αυτού ως ένα πρώτης τάξεως εργαλείο μάρκετινγκ για το πρωτοεμφανιζόμενο στη διεθνή σκηνή ελαιόλαδό του, αποτέλεσαν για τον Ανδρέα Κατσακούλη την καλύτερη δυνατή δικαίωση.

Εν έτει 1900 περίπου, η ομώνυμη ελαιουργική επιχείρηση του αυτοδημιούργητου και δραστήριου επιχειρηματία έχει ήδη ξεπεράσει τα σύνορα της Μυτιλήνης και γράφει ιστορία, συνιστώντας την απαρχή της δημιουργίας ενός εμπορικού προϊόντος ονόματι, που ήδη προσμετρά 108 χρόνια ζωής.

Οχι τόσα όσα προσμετρά η ίδια η επιχείρηση, την οποία ο δραστήριος Κατσακούλης έχει ιδρύσει μερικές δεκαετίες νωρίτερα, όταν η Μυτιλήνη αποτελούσε ακόμη τμήμα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και οι ελαιουργικές επιχειρήσεις, η μία μετά την άλλη, έκαναν την εμφάνισή τους.

Για τον Μυτιληνίο επιχειρηματία, που ακόμη και τώρα εξακολουθεί να θυμίζει στο νησί αυτά που δημιούργησε στο δεύτερο μισό του δέκατου ένατου αιώνα (το ομώνυμο φιλανθρωπικό ίδρυμα χρηματοδοτεί μεταξύ άλλων ορφανοτροφείο θηλέων, γηροκομείο και δίνει υποτροφίες για πανεπιστημιακές σπουδές σε αριστούχους μαθητές που κατάγονται από τη Μυτιλήνη), η αρχή γράφεται το 1863, όταν προχωρεί στην ίδρυση της προσωπικής ελαιουργικής του επιχείρησης.

Το «ορθογραφικό λάθος»

«Το μυστικό της επιτυχίας του ήταν η εμμονή του στην ποιότητα και η ανοχή του σε περιόδους «ισχνών αγελάδων». Αγαπούσε να λέει ότι «το εμπόριο ασθενεί, αλλά δεν πεθαίνει». Αυτό εξηγεί γιατί από τις πενήντα περίπου ιδιωτικές ελαιουργικές εταιρείες που υπήρχαν στο νησί γύρω στο 1900, μόνο η δική μας εξα-

κολουθεί να υπάρχει», αφηγείται ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, κ. **Λεωνίδας Βοστανής**.

Τέταρτη γενιά της οικογενειακής επιχείρησης - ο Ανδρέας Κατσακούλης ήταν θείος του παππού του, στον οποίο ο ιδρυτής παρέδωσε τη σκυτάλη της εταιρείας στις αρχές του δέκατου ένατου αιώνα - ο κ. Βοστανής έχει να λέει για το «λάθος» με το οποίο η επιχείρηση καταξιώθηκε στην πρώτη της εξαγωγική προσπάθεια.

«Την εποχή εκείνη το παρθένο ελαιόλαδο πουλιόταν χύμα σε βαρέλια και το λάδι της Μυτιλήνης είχε καλή ζήτηση στη Γαλλία, όπου ο Κατσακούλης είχε πελάτες στην πόλη της Νίκαιας. Πάνω στα βαρέλια της πρώτης παραγωγής είχε γράψει (ανορθόγραφη) τον προσημο: **Nissa**. Οι Γάλλοι νόμιζαν ότι επρόκειτο για την εμπορική επωνυμία του λαδιού και μένοντας ευχαριστημένοι ξαναπαράγγελλαν, επιμένοντας η ποιότητα να είναι

«Nissa». Ο Κατσακούλης αμέσως κατάλαβε τη σημασία της εμπορικής μάρκας και υιοθέτησε αυτό το όνομα που χρησιμοποιούμε ακόμη», υπογραμμίζει ο ίδιος.

Η ώρα του παππού

Με το σκηνικό να έχει αλλάξει άρδην μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, η επιχείρηση προσαρμόζεται στις αλλαγές και αναζητεί νέα πελατεία. Λέει ο κ. Βοστανής: «Ο παππούς μου Λεωνίδας Βοστανής, που ο θείος του ο Κατσακούλης έβαλε στην εταιρεία, πήγε κι εγκαταστάθηκε για κάμποσα χρόνια στη Θεσσαλονίκη, για να κάνει γνωστό το λάδι της Μυτιλήνης στους πρόσφυγες από τα Βόθρα της Μικρασίας, που έφθασαν εκεί μετά το 1922. Ημρασαν οι πρώτοι που έμαθαν σ' αυτούς τους ανθρώπους τη χρήση του ελαιόλαδου. Η γλυκιά και μαλακή γεύση του λαδιού της Μυτιλήνης βοήθησε πολύ».

Μέχρι τη δεκαετία του 1960 το λιμάνι της Μυτιλήνης δε μπορούσε να δεχτεί μεγάλα πλοία, που ήταν αναγκασμένα να μένουν στη ράδα, σ' ανοικτά. Τα βαρέλια και τα κιβώτια με το λάδι φορτώνονταν από γεροδεμένους λιμενεργάτες σε θάρκες που τα πήγαιναν μέχρι το πλοίο. Οι λιμενεργάτες είχαν φτιάξει ισχυρό συνδικάτο που μπορούσε να παρалуσει όλο το εμπόριο απαιτώντας υψηλότερα ημερομίσθια. Ο πατέρας μου διηγούταν ότι υπήρχαν φορές που ο ίδιος κλιούσε τα βαρέλια στη προκυμαία με τα χέρια του για να δώσει το καλό παράδειγμα».

Εχοντας πιάσει νωρίς δουλειά στην εταιρεία γιατί είχε μείνει ορφανός κι έπρεπε να ζήσει τη μιπέρτα του και τις τρεις του αδερφές, ο Κώστας Βοστανής συχνά φεύγει με τα μπότσα για τη Θράκη, ώστε να επισκεφθεί τους εμπορικούς αντιπροσώπους της επιχείρησης. Ολ' αυτά σε καιρούς δύσκολους με τους δρόμους στο νησί να είναι σε άθλια κατάσταση και τον ίδιο να μένει στο λιμάνι του Μόλιου, μέ-

χρι και μία βδομάδα, περιμένοντας τότε να σαλπάρει πάλι το πλοίο.

Κίνητρα και φραγμοί

«Ξεκίνησαμε από τους πρώτους στην Ελλάδα τη μικρή συσκευασία σε κονσέρβες του 1 κιλού, κυρίως για το εξωτερικό, αλλά και για τη Θεσσαλονίκη, όπου μέχρι πρόσφατα υπήρχαν άνθρωποι που τις γύρευαν όταν είχαν στομαχικά προβλήματα. Ακολουθώντας την παλιά μας παράδοση, μετά το 1950 προσπαθήσαμε να αναπτύξουμε τις εξαγωγές, όμως οι καιροί ήταν δύσκολοι. Όταν υπήρχε εσοδεία, το κράτος έδινε κίνητρα για να φύγει έξω το γλένισμα του λαδιού. Την επόμενη χρονιά που δεν υπήρχε εσοδεία, έμπαιναν φραγμοί στην εξαγωγή. Οι πελάτες που με χίλια ζέρια αποκτάσαμε στο εξωτερικό δεν μπορούσαν να καταλάβουν τι συμβαίνει. Αυτό κράτησε μέχρι και την εισοδήμας στην ΕΟΚ. Ανετανιάς, οι ανταγωνιστές μας Ισπανοί και Ιταλοί έναν ανέκαθεν συνέχεια και συνέπεια στην εξαγωγική τους πολιτική», διηγείται ο Λεωνίδας Βοστανής.

Το 1980, με συμπληρωμένα 117 χρόνια ζωής, η Κατσακούλης υποδέχεται τον γιο του Κώστα Βοστανή, Λεωνίδα, άρτι αφιχθέντα από το εξωτερικό μετά από σπουδές μηχανολογίας στο Λονδίνο και διοίκησης επιχειρήσεων στο Βέλγιο. Σύντομα αναλαμβάνει την εκπροσώπηση της εταιρείας στον ΣΕΒΙΤΕΛ - όπου τώρα κατέχει τη θέση του αντιπροέδρου, εκπροσωπώντας επιπλέον τον Σύνδεσμο στη Συμβουλευτική Επιτροπή Ελαιολάδου της ΕΕ στις Βρυξέλλες - εμπλουτίζει την προϊοντική γκάμα (εκτός του **NISSA**, υπάρχουν ακόμη τα ελαιόλαδα **molino** και **IRINA**), ενώ προχωρεί στον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων της Κατσακούλης και στην πιστοποίησή της με ISO και HACCP.

Στα 145 χρόνια της, η ελαιουργία του δαιμόνιου επιχειρηματία από τον Αφάλωνα της Μυτιλήνης είναι μία κρατιά εξαγωγική εταιρεία, με παρουσία στην Αυστραλία, την Ιαπωνία, τη Φινλανδία, αλλά και τη Γερμανία, όπου ακολουθεί ένα μεθοδευμένο πλάνο προώθησης έχοντας υπαχθεί και σε επιχειρηγούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

«Η πέμπτη γενιά είναι εδώ και τα καλύτερα μένει να έρθουν», όπως λέει ο κ. Λεωνίδας Βοστανής. Ικανοποιημένος μιας κι από εφέτος ο γιος του Στέφανος άρχισε να εργάζεται κανονικά, αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές του στα οικονομικά στην Αγγλία και τη στρατιωτική του θητεία στη Μυτιλήνη.

Ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας κ. Λεωνίδας Βοστανής

Οξείμηση βαρελιών από εργαζομένους της Κατσακούλης